

**A MAGYAR BIOLÓGIAI TÁRSASÁG
EMBERTANI SZAKOSZTÁLYÁNAK MŰKÖDÉSE
A 2011. ÉVBEN**

369. szakülés, 2011. április 4.

Turtóczki József¹, Tábor Andrea² (¹Debreceni Egyetem, TTK, Evolúciós Állattani és Humánbiológiai Tanszék, ²Eötvös József Gimnázium, Budapest): Tiszalúc-Sarkadpuszta XI. századi lelőhely népességének testmagasság rekonstrukciója.

Cseplák György¹, Szikossy Ildikó², Pap Ildikó² (¹Szent Lázár Megyei Kórház, Bőrgyógyászati Osztály, nyugalmazott osztályvezető főorvos, ²Magyar Természettudományi Múzeum, Embertani Tár): Beszámoló a Vácon, a Fehérek Temploma alatt talált, mumifikálódott embertársaink orvosi, antropodermatológiai vizsgálatáról.

László Orsolya¹, Hajdu Tamás², Bernert Zsolt³ (¹Magyar Nemzeti Múzeum, Nemzeti Örökségvédelmi Központ, ²Eötvös Loránd Tudományegyetem, TTK, Embertani Tanszék, ³Magyar Természettudományi Múzeum, Embertani Tár): A mesterséges koponyatorzítás vizsgálata a paleopatológia szemszögéből - következtetések Kárpát-medencei gepida népességek elemzése alapján.

370. szakülés, 2011. június 6.

Michael Hermanussen (Children's University Hospital, Christian-Albrechts-University, Kiel, Germany): The social determinants of growth and target height.

Szabó Géza¹, Hajdu Tamás² (¹Wosinsky Mór Megyei Múzeum, Szekszárd, ²Eötvös Loránd Tudományegyetem, TTK, Embertani Tanszék, Budapest): A bronzkori mészbetétes edények népe bonyhádi temetője embertani anyagának vizsgálati eredményei, és ezek régészeti felhasználhatósága.

Köhler Kitti, Kirinó Katalin (MTA Régészeti Intézete, Budapest): A kora bronzkori harangedényes népesség Szigetszentmiklós lelőhelyen feltárt temetőjének embertani vizsgálata.

Székely E. Árnika¹, Bernert Zsolt², Hajdu Tamás¹, Kiss Katalin Klára³, Gyenis Gyula¹ (¹Eötvös Loránd Tudományegyetem, TTK, Embertani Tanszék, Budapest, ²MTM Embertani Tár, Budapest, ³Semmelweis Egyetem, ÁOK, Radiológiai és Onkoterápiás Klinika, Budapest): Kora Árpád-kori amputáció esete a Kaposvár-Városi Kertészet temetőből.

Pap Ildikó köszöntése.

Pálfi György¹, Donald J. Ortner², Pósa Annamária^{1,3}, Frank Maixner⁴, Albert Zink⁴, Lovász Gabriella^{1,5}, Molnár Erika¹, Olivier Dutour^{6,7} (Szegei Tudományegyetem, Embertani Tanszék, Szeged, ²Department of Anthropology, National Museum of Natural History, Smithsonian Institution, Washington DC, USA, ³Szegei Tudományegyetem, Genetikai Tanszék, Szeged, ⁴Institute for Mummies and the Iceman, EURAC Research, Bolzano, Italy, ⁵Subotica Municipal Museum of Genetics, Subotica, Serbia, ⁶Laboratoire de Paléanthropologie de l'EPHE, Bordeaux, France, ⁷Laboratoire d'Anthropologie des Populations du Passé, CNRS UMR 5199 - PACEA, Université de Bordeaux 1, Bordeaux, France): Csont-ízületi tuberkulózis változatos fiatal kori megjelenési formái: megfigyelések anatómiai és antropológiai gyűjtemények csontvázmaradványain.

Molnár Erika¹, Marcsik Antónia¹, Bereczki Zsolt¹, Zádori Péter², Vandulek Csaba², Michael Schultz³, Pap Ildikó⁴, Pálfi György¹ (Szegei Tudományegyetem, Embertani Tanszék, Szeged, ²Kaposvári Egyetem, Egészségügyi Centrum, Kaposvár, ³Zentrum Anatomie, Universität Göttingen, Göttingen, Germany, ⁴Magyar Természettudományi Múzeum, Embertani Tár, Budapest): Daganatos megbetegedések előfordulása magyarországi történeti népeségek körében.

Bereczki Zsolt¹, Molnár Erika¹, Paja László^{1,2}, Marcsik Antónia¹, Pálfi György¹ (Szegei Tudományegyetem, Embertani Tanszék, Szeged, ²Nemzeti Örökségvédelmi Központ, Szegei Régió, Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest): Avar kori trepanációk a Dél-Alföldön.

Kustár Ágnes¹, Pap Ildikó¹, Végvári Zsófia², Kristóf Lilla Alida³, Pálfi György³, Karlinger Kinga⁴, Kovács Balázs⁴ és Szikossy Ildikó¹ (Magyar Természettudományi Múzeum, Embertani Tár, Budapest, ²Tondo Bt., Miskolc, ³Szegei Tudományegyetem, Embertani Tanszék, Szeged, ⁴Semmelweis Egyetem, Radiológiai és Onkoterápiás Klinika, Budapest): Tauber Antónia, 18. századi váci apáca múmiájának patológiai vizsgálata és arekonstrukciója, 3D rekonstrukciós módszerek alkalmazásával.

Fóthi Erzsébet¹, Bernert Zsolt¹, Hajdu Tamás², Kővári Ivett³ (Magyar Természettudományi Múzeum, Embertani Tár, Budapest, ²Eötvös Loránd Tudományegyetem, TTK, Embertani Tanszék, Budapest, ³Herman Ottó Múzeum, Régészeti Osztály, Miskolc): Középkori embertani leletek a Székelyföldön.

Évinger Sándor, Bernert Zsolt, Bíró András Zsolt (Magyar Természettudományi Múzeum, Embertani Tár, Budapest): Egy 18. századi dzsingiszida kán, Abul Khair csontmaradványai nyomában – élménybeszámoló a 2011-es kazakisztáni expedícióról.

*

2010-ben elhunyt Dr. Henkey Gyula, a néprajztudomány kandidátusa, autodidakta antropológus, magyarságtudós. 2011-ben elhunyt Dr. Luzsa György radiológus, a székesfehérvári királysírokat kutató Királysír Bizottság tagja.

*

A Szegedi Tudományegyetem Szenátusa a 2011. április 4-én megtartott ülésének 55/2011.sz. határozata alapján Dr. Farkas L. Gyula nyugalmazott egyetemi tanárnak 2011. május 1-től Professor Emeritus címet adományozott.

*

Dr. Gyenis Gyula nyugalmazott egyetemi tanárnak „Gelei József” emlékérmét adományozott a Magyar Biológiai Társaság a 2011. május 11-én tartott évi közgyűlésen.

*

A Magyar Biológiai Társaság VII. Kárpát-medencei Biológiai Szimpóziuma, „Aktualitások a Kárpát-medencében” címmel 2011. október 13–14-én került megrendezésre. A konferencián a következő antropológiai témájú előadások hangzottak el:

Gyenis Gyula: Adaptáció és szelekció a jégkor-végi hominidáknál.

Turtóczki József, Szathmáry László: A Tiszántúl néhány honfoglalás kori népességének Árpád-kori továbbélése.

János István, Szathmáry László, Nadas Erzsébet, Máthé Endre: Honfoglalás kori csigolyák XEF elemzése.

Darvai Sarolta, Kulin Eszter, Bukovicsné Nagy Judit, Bihari-Krekó Ilona, Vastagné Bauer Zita: Az egészségtudatos magatartásformálás – pedagógus hallgatók körében.

Szathmáry László: A Körös kultúra népességének összetettsége.

Évinger Sándor

TARTALOM – CONTENTS

Szakmai életrajzok – Curriculum vitae

Dr. Pap Ildikó 3

Eredeti közlemények – Original papers

KUSTÁR, Á. – PAP, I. – VÉGVÁRI, ZS. – KRISTÓF, L. A. – PÁLFI, GY. – KARLINGER, K. – KOVÁCS, B. – SZIKOSSY, I.: Tauber Antónia, 18. századi váci apáca múmiájának patológiai vizsgálata és arcreekonstrukciója, 3D rekonstrukciós módszerek alkalmazásával – *Using of 3D virtual reconstruction for pathological investigation and facial reconstruction of Antónia Tauber an 18th century mummified nun from Hungary* 5

PÁLFI, GY. – ORTNER, D. J. – DUTOUR, O.: Szekeletális tuberkulózis változatos megjelenési formái juvenilis korú egyéneknél (Terry Anatomical Collection, Washington D.C., USA) – *Variable expressions of tuberculosis on the skeleton of juvenile cases (Terry Anatomical Collection, Washington D.C., USA)* 7

MOLNÁR, E. – MARCSIK, A. – SCHULTZ, M. – PÁLFI, GY.: Osteoplasticus metastasis nyomai egy 10–11. századi csontvázleleten – *Traces of an osteoplastic metastasis in a 10–11th century skeleton* 33

JÓZSA, L.: Szövetvegytani és immunhisztokémiai vizsgálatok múmia szöveteken és ásatag csontokon – *Histochemistry and immunohistochemistry: a new outlook in paleohistology* 41

KÖHLER, K.: A harang alakú edények népe Szigetszentmiklós-Felső-Űrge hegyi dűlő lelőhelyen feltárt temetőjének embertani vizsgálati eredményei – *Anthropological examination of the Bell Beaker cemetery at Szigetszentmiklós-Felső-Űrge-hegyi dűlő* 55

ZOFFMANN, ZS. K.: A Bodrogkeresztúri kultúra népességének Kárpát-medencei Penrose-kapcsolatai – Embertani lelet Rákóczi-falva-Bivaly-tó lelőhelyről – *Human skeleton dated to the Copper Age Bodrogkeresztúr Culture from the settlement discovered at Rákóczi-falva-Bivaly-tó, Bagi föld I – I/C site* 77

SZABÓ, G. – HAJDU, T.: A mészbetétes edények díszítésének szimbolikája a bonyhádi vegyes rítusú bronzkori temető embertani leleteinek feldolgozása tükrében – *Symbolism of the ornaments of encrusted pottery in the light of anthropological finds from the Bronze Age mixed-rite cemetery at Bonyhád* 85

BODZSÁR, É. – ZSÁKAI, A. – PÁPAI, J.: A Mészáros–Mohácsi-féle morfológiai életkor-becslés antropometriai táblázatainak modifikálása – <i>The modification of the anthropometric tables for morphological age estimation created by Mészáros and Mohácsi</i>	109
GHOSH, S.: Association between physique and blood pressure in an adult tribal population	119
PINTÉR, Z. – VIDA, E. – NÉMETH, ZS. – PÁLFI, GY. – JUST, ZS.: Egyetemisták elhízottságának kapcsolata az étkezési szokásokkal és a szülők iskolázottságával – <i>The relationship between university students' obesity, parental education level and dietary habits</i>	131
WILHELM, O. – ZSÁKAI, A.: Infant growth charts of limb circumferes	143
A magyar antropológia története – History of the Hungarian anthropology	
GYENIS, GY.: A Gáspárdy-ak a magyar antropológiában – <i>The Gáspárdy's in the Hungarian anthropology</i>	155
Megemlékezés – In memoriam	
FARKAS, GY.: Megemlékezés dr. Buday Józsefről – <i>Commemoration of dr. József Buday (1941–2011)</i>	159
SZABÓ, T.: Megemlékezés dr. Mészáros Jánosról – <i>Commemoration of dr. János Mészáros (1948–2011)</i>	161
Könyvismertetések – Book reviews	163
Hírek – News	167

ISSN-0003-5440

Instructions to Authors

Form of submission

Electronic submission of manuscripts is required. Manuscripts should be prepared according to the general instructions below and attached to an email cover message to the Editor (bodzsar@ludens.elte.hu).

Manuscript/Article types

Scientific articles are comprehensive descriptions of original research and include a theoretical survey of the topic, a detailed presentation of results with discussion and conclusion. The length of an article including tables, graphs, and illustrations should not exceed twenty pages. Scientific articles shall be subjected to peer review by experts in the field.

Brief notes/Short reports are presentations of original research from various anthropological fields that should not include a detailed theoretical discussion. Their aim is to acquaint readers with preliminary or partial results of research. They should not be longer than five pages. Brief note articles shall be subjected to peer review by experts in the field.

Book reviews acquaint readers with the content of important books at home and abroad.

Originality of articles. Manuscripts submitted for publications in *Anthropologiai Közlemények* should not contain previously published material and should not be under consideration for publication elsewhere.

Language. Scientific articles and brief notes/short reports should be submitted in Hungarian or in English. Book reviews are published in Hungarian.

A manuscript should consist of the following subdivisions, each beginning on a separate page:

1. Abstract – should consist of 150 words or fewer, supplemented with no more than five keywords.
2. Introduction.
3. Material and Methods.
4. Results.
5. Discussion.
6. References/Literature cited.
7. Mailing address of the author (and if possible email address).

Figures and Tables. Tables and figures should be cited in the text. Figures and tables should not be integrated into the text. Indicate between the paragraphs where the figures and tables are to appear in the text. Figures and tables should be sent electronically, figures must be saved in .xls, .jpg or .tif format.

Literature. References to the literature should be cited in the text. When references are made, use the following formats: if one author is cited: Bartucz (1961) or (Bartucz 1961); if a work by two authors is cited: Acsádi and Nemeskéri (1970) or (Acsádi and Nemeskéri 1970); if the work by three or more authors is cited: Tanner and his associates (1975) or (Tanner et al. 1975). The literature must be arranged alphabetically in the following style:

Bartucz, L. (1961): Die internationale Bedeutung der ungarischen Anthropologie. *Anthrop. Közl.*, 5: 5–18.
Lipták, P. (1969): *Embertan és emberszármazástan*. Tankönyvkiadó, Budapest. pp. 352.

Format and form of manuscripts. Manuscripts should be written with Word for Windows, lines should be typed double-spaced and margins should be of 3 cm on A4 pages. Paragraphs should be separated with an empty line. The title and chapters should be written bold in font size 14. Two copies of original manuscript and a copy on a CD must be given to the Editor. All articles must be proofread for professional and language errors before submission.

A szerkesztő címe: DR. BODZSÁR ÉVA

Address of Editor: 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/c. ELTE Embertani Tanszék

Department of Biological Anthropology, Eötvös Loránd University

Tel.: 36-1-381-2161, Fax: 36-1-381-2162, E-mail: bodzsar@ludens.elte.hu

A kiadvány előfizethető és példányonként megvásárolható a Magyar Biológiai Társaságnál:
1088 Budapest, Bródy S. u. 16. Tel.: 06 1 225-3772, E-mail: mbt@mtesz.hu, Honlap: <http://www.mbt.mtesz.hu/>
Pénzátutalás a Kereskedelmi és Hitelbank Rt.-nél vezetett 10200830-323-10061 számú számlaszámra történhet.

Subscription Information: Hungarian Biological Society

1088 Budapest, Bródy S. 16. Tel.: +36 1 225-3772, E-mail: mbt@mtesz.hu, Web-site: <http://www.mbt.mtesz.hu/>

Bank transfer should be made to Kereskedelmi és Hitelbank Rt., Hungary

IBAN code: HU73 10200830 32310061, Bank account: 10200830-323-10061

